

ספר בראשית פרק י"ג

וּבְרַךְ דַּרְשׁ יִתְבָּאֵר אֹמְרוֹ 'יִינֵשׁ אֱלֹהִים עַל הַדָּךְ
 אֹמְרוֹ 'כְּמִים הַפְּנִים לַפְּנִים כֵּן לֵב הָאָדָם
 לְאָדָם, וְלֹא נִתְחַכֵּם יְהוּדָה לְהַטּוֹת לֵב יוֹסֵף
 עָלָיו לְרַחֲמִים, וְהִקְרִיב דַּעְתּוֹ וּרְצוֹנוֹ אֵלָיו לֵאמֹר
 וּלְחַבְּבוֹ כִּי שִׁתְּחַקֵּב דַּעְתּוֹ שֶׁל יוֹסֵף אֵלָיו
 לִקְבֵּל דְּבָרָיו וּפְיוֹסוֹ, וְהוֹכֵרַח לַעֲשׂוֹת כֵּן לְצַד
 שְׂמֵן הַטֵּבֵעַ לֹא יִחַבְּבוּ בְּנֵי יַעֲקֹב עֹבְדֵי עַבְדֻּרָה
 זֶרָה, 'כִּי לֹא יִנּוּחַ שְׂבַט הַרְשָׁע עַל גּוֹרֵל
 הַצְּדִיקִים' וּמְמוֹזָג נִפְשָׁם לְשׂוּא אֲשֶׁר בִּשְׂר
 חֲמוּרִים כְּשֶׁרָם, לֹא הוֹצֵךְ לְפִי שְׁעָה לְהַפְךָ
 הַמוֹטֵבֵעַ וְלֹהֲגִישׁוֹ בְּלִבְבוֹ, וְלֹהֲשִׁיבוֹ בְּתוֹאֲנֵי
 דְּלִיבָה.

ספר בראשית פרק י"ד

(ח) וַיְכַר יוֹסֵף וְגו' פִּירוּשׁ 'הַגֵּם שֶׁהוּא הַכִּירִים
 לְצַד שֶׁהַיְהוּדִים בְּחַתִּימַת זִקֵּן, וּמִטֵּבֵעַ אֲנֹשִׁי
 כְּשֶׁתּוֹלֵד הַיְדִיעָה בְּלֵב אַחֵר מֵהַשְּׂנִים גַּם בְּלֵב
 הַשְּׂנִי יִתְעוֹרֵר בְּחִינַת הַזְּכוּן, 'כִּי הַלְּבָבוֹת יַגִּידוּ
 סוּדוֹת נַעֲלָמִים כְּאֹמְרָם 'כְּמִים הַפְּנִים לַפְּנִים כֵּן
 לֵב הָאָדָם לְאָדָם, וַיִּדְקְדְּקוּ בְּעֵינַיִם בְּמַצַּח בְּרִיבּוּר,
 וְהַיְדִיעָה הוֹלְכַת וְגַדְלַת עַד שִׁישְׁלִים הַבְּחוּן, אַף
 עַל פִּי כֵּן מוֹדִיעַ הַכְּתוּב שֶׁהֵם לֹא הַכִּירוּהוּ,
 וְהַטֵּעַם לְצַד רְאוּתוֹ בְּרוּם הַמַּעֲלוֹת 'הַחֲלִיטוּ
 הַבְּחִינָה וְהַרְחִיקוּ מִלְּבָבְךָ מֵחֲשׁוֹב דְּבַר זֶה.

פרשת יתרו

וַיִּמָּאֵן לְהַתְּנַחֵם, פִּירֵשׁ 'אֵין אָדָם מִקְבֵּל
 תְּנַחֲמוּן עַל הַחִי וְסָבּוּר שֶׁהוּא
 מֵת, שְׁעַל הַמֵּת נִגְזְרָה גְזִירָה שִׁישְׁתַּכַּח מִן
 הַלֵּב וְלֹא עַל הַחִי, וְצִרִיךְ לְהַבִּין מֵה שֶׁאִמַּר
 שִׁנְגוּרָה גְזָרָה עַל הַמֵּת וְהַלֵּל שִׁנְגוּרָה
 גְזִירָה עַל הָאָדָם שִׁישְׁכַּח אֶת הַמֵּת, וְתוֹ כִּיּוֹן
 שֶׁהַבְּרִירָה בִּיד אָדָם וּמַצּוּה עָלָיו לִקְבֵּל
 בְּאֵהָבָה וְלֹא יִתְאָבֵל יוֹתֵר מְדִי כְּמוֹ שֶׁאֲחֻזִּיל
 [מִרִּ"ס כו:] וְאִיךְ שִׁיךְ בּוֹה גְזִירָה כִּי הַכֵּל בִּידֵי
 שָׁמַיִם חוּץ מִירְאֵת שָׁמַיִם [בְּרַכּוֹת ג:], אֲמַנָּם
 הָעֵינִין הוּא מֵה שֶׁאִמַּר דְּהַמַּעֲלָה [תְּהִלִּים מֵב, ג]
 צְמָאָה נִפְשֵׁי לֵאלֹהִים לֹאֵל חִי מְתֵי אַבּוּא
 וְאֵרְאָה פְּנֵי אֱלֹהִים, דְּהֵיִינוּ שֶׁהַקְּבָ"ה יִרְאֶה
 אוֹתוֹ וְהוּא כִּי כָּבַר כְּתַבְנוּ לְמַעְלָה שֶׁאֵהָבָה
 הִיא כְּמִים הַפְּנִים אֶל פְּנִים, וְכִיּוֹן שֶׁאֵהָבָה
 הַקְּבָ"ה לְיִשְׂרָאֵל הִיא תְּמִידִית עִ"כ הִיא

מְעוֹרַרֵת אֶת יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר אֶת הַשְּׂמִי"ת לִכֵּן
 אֵין מִקְבָּלִין תְּנַחֲמוּן עַל הַחִי, כִּיּוֹן שֶׁהַחִי
 הַנֶּאֱבָד מִשְׁתַּקֵּק אֵלָיו הוּא מְעוֹרֵר אֵהָבָתוֹ
 לְבַל יִשְׁכַּח, וְזוֹ"ש צְמָאָה נִפְשֵׁי לֵאלֹהִים לֹאֵל
 חִי כִיּוֹן שֶׁהַקְּבָ"ה הוּא חִי וְקִיִּים וְהוּא זוֹכֵר
 אוֹתָם וּמַצִּיפָה לְרֵאוֹת אוֹתָם עִ"כ הוּא מְעוֹרֵר
 אֵהָבָתוֹ אֵלָיו, וְזוֹ"ש וְאֵרְאָה פְּנֵי אֱלֹהִים
 שֶׁאֵתְרָאָה לְפָנָיו לְמַלְאוֹת רְצוֹנוֹ וְכֵן אִמַּר
 דְּהַמַּעֲלָה [שֵׁם קִרְ"ט קעו.] תְּעִיתִי כִּשֶׁה אוֹבֵד
 בְּקֶשׁ עֲבָדִיךָ, כִּי מַחֲמַת שֶׁאֲנִי כִּשֶׁה אוֹבֵד
 וְאֵינוֹ שׁוֹכַח אוֹתְךָ דְּהֵיִינוּ מַחֲמַת אֵהָבָתְךָ
 עִ"כ אֲנִי שׁוֹאֵל בְּקֶשׁ עֲבָדִיךָ כִּי הַכֵּל בִּידְךָ:

וְכֹזֵה מוֹבֵן הֵא דְקָאֵמַר שִׁנְגוּרָה עַל הַמֵּת
 שְׁכִיּוֹן שֶׁהוּא יִשְׁכַּח הַחִיִּים, וּמִמִּילָא
 לֹא יֵהָא הַמְּנִיעָה מִמְּנוּ וְיִכּוֹל הַחִי לְשַׁכּוּחַ
 אוֹתוֹ, וּבִאֲמַת כְּשִׁיצָא יוֹסֵף מִבֵּית הָאֲסוּרִים
 וּנְשַׁכַּח מִמְּנוּ גַעְגּוּעֵי אֲבִיו, כְּדַכְתִּיב [לְהַלּוֹן מֵא,
 גכ] כִּי נִשְׁנִי אֱלֹהִים וְגו' כֵּל בֵּית אֲבִי, אִז
 הוֹקֵל הָאֲבִילוֹת אֲצֵל יַעֲקֹב וְלִכְךָ אִמַּר יְהוּדָה
 וְאֲחִיו מֵת דְּסָבַר שֶׁבִאֲמַת הוּא מֵת, וְלִכְךָ
 הוֹקֵל הָאֲבִילוֹת אֲצֵל אֲבִיו:

פרשת ויגדל

(מלאכי ציפורה)
 רַבָּה (ד' ו'), עֲשׂוֹ, שֶׁשׁ נִפְשׁוֹת הִיוּ לוֹ וְהַכְּמוּז
 קוֹרָא אוֹתָן נְפְשׁוֹת בִּימוֹ (לְעִיל לו' ו') גְּלִשׁוֹן
 רַבִּים, לְפִי שֶׁהִיוּ עוֹבְדִין לֵאלֹהוֹת הַרְבֵּה. יַעֲקֹב
 שְׁנַעִים הִיוּ לוֹ וְהַכְּמוּז קוֹרָא אוֹתָן נִפְשָׁה, לְפִי
 שֶׁהִיוּ עוֹבְדִים [לֹאֵל אַחַד]:

פרשת ויגדל

וְכֵן הוּא הָעֵינִין הַג' הַבְּחִינּוֹת גְּרַ"ן שֶׁל הָאָדָם. כִּי כָּל בְּחִינָה
 מְדַבֵּר שֶׁבְּקִרְשָׁה, כְּלוּל מִעֲשֵׂר בְּחִינּוֹת פְּרָטִים, שֶׁהֵם הֵי סְפִירוֹת
 שְׁלֹ. וְהַבְּחִינָה הָעֲלִיּוֹנָה שֶׁל הַנְּפִשׁ, נִאֲחֲזוֹת וּמִתְקַשְׂרֵת עִם הַבְּחִינָה
 הַתְּתוּנָה הַצְּסִירִית שֶׁל בְּחִינַת הָרוּחַ, וְהַבְּחִינָה הָעֲלִיּוֹנָה שֶׁל הָרוּחַ
 מִתְקַשְׂרֵת עִם בְּחִינָה הַתְּתוּנָה שֶׁל הַנְּשָׁמָה, וְהַנְּשָׁמָה גַּם כֵּן
 מִתְקַשְׂרֵת וּמִתְדַבְּקֵת בְּבְחִינַת שְׂרָשׁ הַנְּשָׁמָה, סוּד כְּנִסְתַּת יִשְׂרָאֵל,
 שֶׁהִיא שְׂרָשׁ הַכְּנִסְתָּה שֶׁל כָּל נְשָׁמוֹת כָּלֵל יִשְׂרָאֵל יְחַדְּשִׁי. וְכֵן עַל זֶה
 הַדֶּרֶךְ גַּם בְּחִינַת שְׂרָשׁ הַנְּשָׁמָה גַּם כֵּן מִתְקַשְׂרֵת לְמַעְלָה מִעֲלָה,
 מְפַרְדְּגָה לְמַרְדְּגָה, עַד עֲצָמוֹת אֵין סוּף כְּרוּךְ הוּא.

פרשת ויגדל

מִלְּאֲחֵי אֲנִידָה מֵאִי עַל הַסֵּדֵר זֶה סֵדֵר עוֹלָם עֲקָר מִצִּינוֹ י"ח נְרִכּוֹת שֶׁל חַפְלָה מְעוֹלָם כּוֹן מְחֻקְנוֹת ז' אַחַר ז' כִּיּוֹן שֶׁכָּאֵל אֲנִישִׁי
 כְּלָלוֹם וְחֻקְטוֹס כְּסֵדֵרן כְּשֵׁנִיל אֲנִירְכֵס מַחוּר כְּשֵׁדִים מַחוּר מְלֹאכֵי הַשֵּׁרֵת וְאֲחֵרוֹ מִנֵּן אֲנִירְכֵס - כְּשֵׁנִיקֵד יִתְחַבֵּר אֲחֵרוֹ מִחֵיהַ הַמְּחִים - כְּשֵׁנִיקֵד יַעֲקֹב וּפְנַע נִשְׁעִיר
 רַחֲמִים וְקִדּוּשׁ שְׁמוֹ שֶׁל הַקְּבָ"ה אֲחֵרוֹ הֵאֵל הַקְּדוּשָׁה - כְּשֵׁלְמַד גְּבִירָאֵל אֶת יוֹסֵף ע' לִשׁוֹן אֲחֵרוֹ חוּקֵן כִּדְעַת - כְּשֵׁעֲשֵׂה רְאוּבֵן מַעֲשֵׂה בְּלָכָה וְקִנְסָה עָלָיו מִיֵּתָה וְשֵׁן נַחֲשׁוּכָה
 חִוֵּה דְכַתִּיב יְחִי רְאוּבֵן וְאֵל יִתּוֹת אֲחֵרוֹ הַרְוֵנֵה נַחֲשׁוּכָה - כְּשֵׁעֲשֵׂה יְהוּדָה מַעֲשֵׂה חַמֵּר וְאֲחֵר כּוֹאִיָּלוֹה וְתִשְׁרַף וְאֲחֵר לְדָקָה מִתְנַי וְסַלַח לוֹ אוֹתוֹ עוֹן אֲחֵרוֹ מִטֵּן הַמְּרַכֵּה לְסַלַח -
 כְּשֵׁלְמַד הַקְּבָ"ה נַחֲמִים לְיִשְׂרָאֵל וְגַלְתִּי אֲחֵרֵם נּוֹאֵל יִשְׂרָאֵל. כְּשֵׁרִיפֵאֵל רְפֹאֵל אֶת אֲנִירְכֵס אֲחֵרוֹ רּוֹפֵא יִשְׂרָאֵל. כְּשֵׁזֵרֵעַ יִתְחַבֵּר אֶת אֲנִירְכֵס אֲחֵרוֹ מִנְרַךְ כְּשֵׁנִים - כְּשֵׁכֵּל
 יַעֲקֹב לְחַמְרִים וְנִתְקַנְנוּ הַשְּׂנִיטִים עִם יוֹסֵף אֲחֵרוֹ מִחְכֵּן נְדָחֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל. כְּשֵׁלְמַד הַקְּבָ"ה לְיַעֲקֹב וְיוֹסֵף יִשִּׁית יָדוֹ עַל עֵינָיו וְכַעַת עַל דְּבָרוֹ וְאֲחִ"כ נִתְקִיִּים אֲחֵרוֹ מִשְׁעַן וּמִכְנַח לְלִדְיָקִים - כְּשֵׁכֵּל שְׁלֵמֵה כִּיָּה אֲחֵרוֹ כּוֹנֵה
 יוֹרְשֵׁלִים - כְּשֵׁעֲבָדוּ יִשְׂרָאֵל כִּיס סוּף וְאֲחֵרוֹ שִׁירָה אֲחֵרוֹ תְּחִיבָה קִרְ יַשׁוּעָה - כְּשֵׁנִלְמַחֵו יִשְׂרָאֵל וְיַעֲקֹב וְשִׁמְע' ה' נִלְקַחְס כְּדַכְתִּיב וְיַשְׁמַע אֲלֵהִים אֶת נִלְקַחְס אֲחֵרוֹ שׁוֹמַע חַפְלָה -
 וְשִׁירָה שְׂכִינָה נַחֲשֵׁן אֲחֵרוֹ מַחֲזִיר שְׂכִינָה - כְּשֵׁכֵּנִים שְׁלֵמֵה הֵאֲרוֹן לְפָנָיו וְלַעֲמִים וְנַעֲנֵה נֵתן הַדּוֹלֵה וְשֵׁכָה אֲחֵרוֹ כְּטוֹב שִׁתְךָ וְלֵךְ נֹאֵה לְאֹדוֹת - כְּשֵׁכֵּנִים יִשְׂרָאֵל לֵארוֹן
 וְנִתְקִיִּים לֵסֵס וְנִתְחַוֵּ שְׁלֵס כְּאֵרֶן אֲחֵרוֹ הַתְּנַךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל כְּשֵׁלְמֵס עִ"כ הִיא
 שְׂכִינָה נְכִיחַ שִׁי: